

Vragen m.b.t. SB Conceptversie Uitvoeringsprogramma Strategisch Bosbeleid 2025-2028

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
D66	1	In het 'actielijstje' op pag. 30, ihkv 10% groene dooradering, lezen we dat de mogelijkheden worden verkend voor uitbreiding van de subsidieregeling. Houdt dit verband met de herziening van de Catalogus Groenblauwe Diensten die nu voorligt voor goedkeuring in Brussel?	Nee. De gewenste uitbreiding zit met name op de aanleg inclusief afwaardering van natuurvriendelijke oevers. We volgen uiteraard wel de geplande herziening van de Catalogus Groenblauwe Diensten.
	2	Worden met 'klimaatslimme boomsoorten' (p31) ook soorten bedoeld die bij uitstek veel CO2 kunnen opnemen?	Nee, niet per se. Het gaat bij klimaatslimme boomsoorten met name om soorten die goed bestand zijn tegen lange periodes met droogte en toegevoegde waarde hebben voor de biodiversiteit, bijvoorbeeld goed afbrekend strooisel.
PvdD	3	Wie heeft de evaluatie uitgevoerd?	De evaluatie is intern uitgevoerd, door zowel gesprekken te voeren met interne collega's die betrokken zijn geweest bij de uitvoering, als gesprekken te voeren met de externe partners die betrokken zijn bij de uitvoering van het Strategisch Bosbeleid.
	4	Op p. 8 van het uitvoeringsprogramma staat dat een deel van 3 miljard te planten bomen in EU wordt toegewezen aan Nederland: hoeveel zijn dat er?	Dat is nog niet bekend. Vóór 18 augustus 2026 moet de Rijksoverheid zorgen voor een nationaal natuurherstelplan, waarin dit naar verwachting wordt uitgewerkt.
	5	Op p.22 staan de resultaten van de consultatie met externe stakeholders Daarin wordt door de stakeholders zonering genoemd om in bestaand bos voor kwetsbare plekken meer ruimte te bieden te herstellen. Hoe wordt zonering opgenomen in het beleid?	In de kadernota 2026 wordt voorgesteld om een pilot rondom recreatiezonering te starten op een deel van de Utrechtse Heuvelrug. Wanneer PS instemt met de kadernota 2026 en begroting 2026 kan de zonering in bestaand bos worden meegenomen in deze pilot. Deze pilot kan op zijn vroegst begin 2026 worden opgestart.
	6	Ook zien externe stakeholders meer kansen voor bos buiten NNN dan binnen NNN: hoe wordt dat gerealiseerd?	Bos buiten NNN wordt gerealiseerd via twee belangrijke sporen: (1) medio 2024 is de SKNL opengesteld om subsidie te verstrekken aan grondeigenaren die bos buiten NNN willen realiseren en (2) we werken veel samen met Groen Groeit Mee om bos buiten NNN te realiseren in de voorbeeldgebieden Groen Groeit Mee. Overigens kennen deze sporen dezelfde uitdagingen als waar we tegenaan lopen rondom bosrealisatie binnen NNN (hoge gronddruk en grondprijzen, weidevogelkerngebieden, ganzenrustgebieden etc).
	7	Op p.27 staat dat subsidies bij agrarische collectieven ondergebracht zou kunnen worden. Aan wat voor agrarische collectieven moeten we denken? Hoe worden extra inspanningen geleverd voor juist de kleinere initiatieven die niet perse onder een collectief vallen?	Daarmee worden de zeven agrarische collectieven bedoeld die thans werkzaam zijn binnen de provincie Utrecht, en waarvan een vijftal momenteel de subsidie voor aanleg kleine landschapselementen uitvoeren. Initiatieven van agrariërs, klein en groot kunnen terecht bij een agrarisch collectief.
	8	Op p.31: landschapsecologische systeemanalyse (LESA) en	De resultaten van het onderzoek zullen gebruikt worden om gerichter soorten en natuurtypen

		ecohydrologische analyse als basis, inzicht en monitoring van trends van soorten, allemaal via onderzoek 'Natuurkwaliteit Utrechtse Heuvelrug'. Wat gebeurt er met de resultaten uit dat onderzoek? Tot welke concrete beleidsmaatregelen en -acties zou dat kunnen gaan leiden?	met een matige of slechte kwaliteit te herstellen.
	9	'Ook monitoring van wilddruk, anticiperend op een mogelijke verlaging van de wildstand, hoort hierbij'. Om welk wild gaat het? En waarom zou de wildstand, in relatie tot het bosbeleid, verlaagd moeten worden?	Dit gaat specifiek om het ree. Het ree graast op jonge loofboompjes en heeft daarmee een effect op de toekomstige bomen in het bos, te weten meer verjonging van naaldbomen en minder van loofbomen. Dat het effect zodanig is dat bosverjonging van loofbomen niet of nauwelijks plaatsvindt, zal eerst aangetoond moeten worden d.m.v. monitoring, om hier vervolgens gericht op in te grijpen middels faunabeheer. Mocht de monitoring bevestigen dat de vraatdruk hoog is dan zal ook de aanwezigheid van wolven en hun voedselbehoefte in ogenschouw worden genomen in de mogelijke aanpassingen in het faunabeheer.
	10	Op p.37 is een overzichtstabel van te realiseren en revitaliseren bos. Hoeveel ha is er tot 2025 gerealiseerd? Die kolom is nu leeg. En als dat tot 2025 is, vanaf wanneer is dat dan?	De lege kolom is helaas een foutje. De wens was er wel om de cijfers t/m 31-12-2024 te rapporteren. Helaas is dat niet gelukt omdat we daarvoor mede afhankelijk zijn van onze partners (bijv. de agrarische collectieven). De lege kolom wordt verwijderd. Voor de realisatie cijfers t/m 31-12-2023 verwijzen we naar de tabel op pagina 42.
	11	Op p.42 staan getallen met ambities voor de komende jaren en de realisatie 2021-2023. In de periode 2021-2023 is 95 ha gerealiseerd. Is dat de periode van 1 januari 2021 tot 31 december 2023 of tot 1 januari 2023?	Dat gaat om de periode van 1-1-2021 t/m 31-12-2023.
BBB	12	Welke garanties zijn er dat nieuw aangelegd bos (buiten NNN) ook structureel beheerd kan worden, en hoe wordt voorkomen dat deze kosten op het bord van particuliere grondeigenaren terechtkomen?	Op dit moment is er geen beheergeld beschikbaar voor aangelegd bos buiten het NNN. Hiervoor wordt wel sterk gelobbyd bij het Rijk door de twaalf provincies. Er is echter geen garantie dat beheer voor bos buiten NNN in de toekomst wel gedekt gaat worden. Grondeigenaren worden voorafgaand aan eventuele realisatie geïnformeerd over het (voorlopig) ontbreken van een beheervergoeding en kunnen vervolgens de keuze maken om wel of niet door te gaan met realisatie van bos.
	13	Hoe zit het verdienmodel voor agroforestry eruit? Worden agrariërs die aan agroforestry deelnemen gecompenseerd voor de langetermijneffecten op hun productiviteit en grondwaarde?	Agroforestry (fruit- en notenbomen op landbouwgrond) kan op termijn voor extra inkomsten zorgen. Agroforestry in de vorm van voederhagen kan onderdeel zijn van een bedrijfsmodel van een melkveehouder waarbij de (meestal) wilgenhagen een deel van het dieet van een koe vervangen. Er is geen compensatie aan de orde. Agrariërs kiezen voor

			deze vorm als zij dit als meerwaarde zien voor hun bedrijfsvoering in combinatie met de meerwaarde voor biodiversiteit en landschap.
SGP	14	Lanen zijn een belangrijk (vaak oude) elementen in de bosrijke delen op de Utrechtse heuvelrug en vormen vaak verbindingen in ecologische zin voor fauna , vogels en vleermuizen. Ik mis ik het opnemen van Historische lanen in de bosstrategie, klopt dit? Waarom zijn deze zeer belangrijke element niet opgenomen?	Er is inderdaad geen specifieke aandacht voor lanen in het strategisch bosbeleid. Laanbeheer is onderdeel van het reguliere bosbeheer en we zien geen aanleiding om hier extra aandacht aan te besteden, anders dan terreinbeheerders nu al doen.
	15	Boskernen en bosgroeiplaatsen Is het mogelijk een definitie van oude bosgroeiplaatsen en boskernen te ontvangen?	Er is enkel nog sprake van oude bosgroeiplaatsen. In de handreiking oude bosgroeiplaatsen op de website van de provincie is hier uitleg over gegeven, inclusief een definitie: Handreiking oude bosgroeiplaatsen
	16	Waar is de locatie bepaling op gebaseerd?	Deze is gebaseerd op een studie van de Wageningen Universiteit, waarbij op basis van historisch kaartmateriaal is gekeken op welke locaties onafgebroken een lange tijd bos (sinds de eerste kadastrale kaart uit 1832) aanwezig is.
	17	Houtoogst Er is te lezen dat hout geen prioriteit heeft om actie te ondernemen. Hout groeit door en dient beheerd te worden. Waarom heeft het dan geen prioriteit?	Het is inderdaad belangrijk dat bossen met een productiedoel (multifunctionele bossen) wel regulier worden beheerd. Dit gebeurt ook en daarvoor is SNL subsidie beschikbaar. Het deel dat geen prioriteit krijgt gaat om wat er vervolgens met de houtoogst gebeurt, bijvoorbeeld dat het gebruikt wordt voor duurzame toepassingen.
	18	Nu is in de berekeningen van de SNL norm gelden ook inkomsten van hout opgenomen, zeg maar in mindering gebracht, wat het beheer saldo bepaald. Worden deze normbedragen bij het wegvallen van houtinkomsten aangepast in de SNL toekenning?	Er is in bossen met een productiedoelstelling geen sprake van wegvallende houtinkomsten. Het blijft mogelijk om SNL subsidie voor multifunctionele bossen te ontvangen. Alleen als de boseigenaar kiest voor omvorming naar een natuurbostype (beperkte houtoogst mogelijk), wordt een ander SNL type bos van toepassing met een hogere vergoeding.
	19	Het beleidsdoel meer bos en bomen spreekt over meer bos(oppervlakte) en bomen. Word er in de berekening voor bomen ook een oppervlakte (M2) per boom aangekoppeld of is dit verdisconteerd in de 1500 ha?	Er wordt niet met een specifieke oppervlakte per boom gerekend. Wel rekenen wij met de standaard van 4000 bomen per hectare, wat neerkomt op 0.4 boom/m².
	20	bomen uitdeeldagen Waar is de ambitie om 700.000 bomen te planten?	De ambitie om 700.000 bomen te planten (afkomstig uit het coalitieakkoord) staat uitgewerkt op pagina 29 van het concept uitvoeringsprogramma.
	21	Er wordt gesproken op pagina 10 over " extra aandacht voor omvorming van bestaande natuur van lage kwaliteit naar bos" Aan welk stuk bestaande natuur wordt hierbij gedacht of bedoeld?	Bij omvorming van lage kwaliteit bestaande natuur naar bos gaat het om lage kwaliteit kruiden- en faunarijk grasland (N12.02). Een lage kwaliteit betekent weinig variatie in plantensoorten ondanks jarenlang verschrallingsbeheer. Er is relatief veel areaal lage kwaliteit kruiden- en faunarijk grasland in de provincie Utrecht. Op bepaalde locaties kan

			omvorming naar bos een verhoging betekenen van de biodiversiteit en draagt het bij aan de doelen van het Strategisch Bosbeleid. Op dit moment wordt een opdracht uitgevoerd om in beeld te brengen hoeveel areaal lage kwaliteit N12.02 ongeveer in aanmerking komt voor omvorming naar bos, rekening houdend met verschillende andere factoren die een rol spelen en bosrealisatie belemmeren (weidevogelkerngebieden, UNESCO werelderfgoed, ganzenrustgebieden etc). Deze analyse is helpend om gericht gesprekken te voeren met grondeigenaren (TBO's en landgoedeigenaren) over mogelijk omvorming naar bos.
	22	Op pagina 31 is te lezen wat er allemaal kan en moet gebeuren voor het doel revitalisatie. Dit wordt als een nieuw fenomeen en ontwikkeling beschouwd en gestimuleerd. Wordt er wel gebruik gemaakt van de bv 125 oude kennis van Staatsbosbeheer in het beheer van de bos- en natuurterreinen?	Voor de provincie is het een nieuw doel voor bestaande bossen (sinds 2022), voor de bosbeheerder niet. Zeker sinds 2018 zijn de gevolgen van extreme droogte in combinatie met bodemverzuring door stikstofdepositie zichtbaar geworden in het bos. Maar ook daarvoor hebben bosbeheerders geëxperimenteerd met nieuwe boomsoorten en verbetering van de bodemkwaliteit. Deze kennis zal zeker worden toepast, zeker door Staatsbosbeheer zelf. De maatregelen worden door de bosbeheerders zelf uitgevoerd, op die manier zal hun eigen expertise ook ingezet gaan worden.